

Schriftelijke vragen: behoud boerderij Clingendael

Indieners: Carlos Martinez van Andel (HvDH), Lotte van Basten Batenburg (Haagse VVD) en Kavish Partiman (CDA)

Datum: 22 juli 2025

Aan de voorzitter van de gemeenteraad,

Meer dan 400 jaar geleden werd al geschreven over de boerenhoeve in Clingendael. Ondanks de oprukkende stad en wisselende eigenaren, bleef op deze plek een boerenhoeve functioneren. Sinds 1954 is de gemeente Den Haag eigenaar van het landgoed. In 2003 werd het gehele landgoed Clingendael aangewezen als Rijksmonument.

Inmiddels wordt de boerderij sinds begin jaren '80, al meer dan 40 jaar, uitgebaat door de huidige gebruiker. De agrarische gronden zijn door de gemeente gedeeltelijk in pacht uitgegeven en gedeeltelijk in bruikleen. Het boerenbedrijf, middenin de stad, is een geliefde plek van buurtbewoners en voor de vele bezoekers van Clingendael. Kalfjes en lammetjes trekken iedere lente veel bekijks en mensen kopen er eieren. Het vee wordt gerouleerd over verschillende weilanden, gedeeltelijk op het landgoed Clingendael en gedeeltelijk op andere weilanden in Den Haag.

Het voortbestaan van de boerenfunctie van de Clingendael-boerderij komt onder druk te staan door voorgenomen handelen van de gemeente. Het college wil de delen van de agrarische weilanden die in bruikleen zijn gegeven de agrarische functie onttrekken. De gemeente weigert daarbij in gesprek te gaan over voorwaarden, zoals agrarisch natuurbeheer.

Naar aanleiding hiervan en overeenkomstig art. 32 van het Reglement van orde stellen raadsleden Carlos Martinez van Andel (HvDH), Lotte van Basten Batenburg (Haagse VVD) en Kavish Partiman (CDA) de volgende vragen:

1. Is het college het met de vraagstellers eens dat de Clingendael-boerderij een bijzonder, geliefd Haags icoon is?
2. Ziet het college net als de vraagstellers de grote meerwaarde van deze boerderij in de stad, die mensen direct in aanraking brengt met waar hun voedsel vandaan komt?
3. Is het college ook bekend met het artikel in het wijkblad Benoordenhout "Clingendael en het agrarisch bedrijf", waaruit de liefde van de wijk en vele bezoekers van Clingendael voor het boerenbedrijf blijkt?
4. Is het college ervan op de hoogte dat de boerderij net voldoende weiden tot zijn beschikking heeft om het vee daarover te kunnen rouleren?
5. Klopt het dat het college de bruikleen wil beëindigen? Zo ja, waarom? Graag een gedetailleerd antwoord, inclusief inzicht om hoeveel en welk land het precies gaat en welke bezwaren het college heeft?
6. Hoe verhoudt dit zich tot het raadsbesluit over het Inrichtings- en beheerplan voor Erasmuszone en ontwikkelingsvisie/Beheerplannen voor landgoederen Clingendael/Oosterbeek en Meer en Bos (RIS85277), waarin het versterken van de agrarische functie en daarmee de boerderij Clingendael als doel is opgenomen? Wanneer is besloten om dit doel te wijzigen? Graag een toelichting wanneer de raad hiermee heeft ingestemd.
7. Welke pogingen zijn er gedaan om er samen met de boer uit te komen?
8. Wat zijn de financiële consequenties van dit voorgenomen gewijzigde gebruik van het land voor de gemeente? Graag een gedetailleerde uitsplitsing van kosten en baten in de huidige situatie versus de voorgenomen nieuwe situatie.
9. Heeft het college het wijzigen van het gebruik van deze percelen getoetst bij de Rijksdienst voor cultureel erfgoed (RCE) vanwege de cultuurhistorische waarde en de landschappelijke erfgoedwaarde van dit Rijksmonument?
10. Heeft het college zich vergewist van de kennis en inzet van de huidige gebruiker om via Agrarisch Natuurbeheer juist een bijdrage te leveren aan een ecologisch verantwoorde bedrijfsvoering inclusief de educatieve waarde daarvan in een stadsomgeving?
11. Kan het college een feitelijk overzicht verschaffen van alle afspraken, inclusief publiek- en privaatrechtelijke contracten, met de gebruiker (of zijn zaakgelastigde)?
12. Kan het college de raad alle contacten (brieven, mailwisselingen, agenda-afspraken en telefonische contacten) die zijn geweest met de gebruiker van de boerderij (of zijn zaakgelastigde) toesturen?
13. Is het college bereid om deze vragen voor 1 september a.s. te beantwoorden en geen enkele onomkeerbare stap te zetten totdat de raad over de beantwoording van deze vragen heeft gedebatteerd?

Carlos Martinez van Andel
Hart voor Den Haag

Lotte van Basten Batenburg
Haagse VVD

Kavish Partiman
CDA

Bijlage: "Clingendael en het agrarisch bedrijf", Joost Gieskes (Wijkblad Benoordenhout).